

Kroonika

TTÜ 88

15. septembril toimus Tallinna Tehnikaülikooli 88. aastapäevale pühendatud ülikooli nõukogu pidulik lahtine istung.

Aastapäevaaktuse avas Tehnikaülikooli rektor Peep Sürje. Traditsioonilise aastapäevakõne pidas matemaatika- ja loodusteaduskonna dekaan prof Margus Lopp. Sellele järgnes energeetikateaduskonna dekaani Tõnu Lehtla inauguratsioon.

Audoktori tiitli pälvivad eesti päritolu Rootsi Kuningliku Tehnikaülikooli masinate konstrueerimise dotsent Priidu Pukk ja Skandinaavia juhtimisuuringu instituudi fondi nõukogu esimees doktor Christian Gösta Junnelius.

Doktoridiplom anti üle 30le TTÜs viimase aasta jooksul väitekirja kaitsnud vastsele doktorile.

TTÜ teenetemedali Mente et Manu said seekord TTÜ audoktor Mart Mägi (Rootsi ja Eesti teadlaste vahelise viljaka koostöö, Alfred Otsa stipendiumifondi juhtimise ja Eesti noortele Chalmersi Tehnikaülikoolis õppimisvõimaluste korraldamise eest ning seoses tema 70. sünnipäevaga); dotsent Gabriel Hazak (pikaajalise tulemusliku töö eest politoloogia ja inimõiguste õpetamisel ning selle valdkonna probleemide läbi meedia avalikkusele valgustamisel ja asjatundjana TTÜ akadeemilise kohtu esimehe ja liikmena); vanemteadur Vahur Mägi (pikaajalise tulemusliku tegevuse eest insenerimõtte tutvustamisel ning panuse eest tehnikaajaloo jäädvustamisel ja seoses 70. sünnipäevaga); professor Ants Üleoja (TTÜ Akadeemilise Meeskoori kauaaegse peadirigendina ja seoses tema 70. sünnipäevaga) ning professor Vello Kukk (pikaajalise tulemusliku pedagoogilise ja teadustegevuse ning panuse eest e-õppe keskkondade väljaarendamisel ja juurutamisel).

Näitus

13. septembril avati III õppehoone koridoris TTÜ vilistlase, praegu USAs elava rahvusvaheliselt tunnustatud optoelektroniku Endel Uiga teoste näitus. Ta sündis Tallinnas nädal pärast Eesti Vabariigi loomist, sai hariduse Tallinna Tehnikumis ja Tehnikaülikoolis, kus 1944. aastal sai diplomi kui esimene *cum laude* lõpetanud elektrik.

Endel Uiga on enda kohta öelnud: "Minu lähtumine kunsti on läbi kaamera objektiivi, mis oma olemuselt on raudne Newtoni tüüpi. Minu töö on otsida igapäevases maailmas – eriti kividest ja kändudest – detaile, mis on erinevad ja huvitavad ning manipuleerida nende värvide tooni ja kontrastiga, nii nagu kvantmeaanika analüüsib looduse nähtusi oma reeglite kohaselt ning jõuda sellega üllatavale ja omapärasele tulemusele".

Rätsep sai lõpuks kuue selga

Kes ei teaks, et rätsepal pole sageli korralikku kuube selga panna või et kingsepal on jalas auklikud saapad. Just selles seisundis oli ligi 40 aastat Tehnikaülikooli ehitusteaduskond, millelt oodati küll Eesti ehitustandritele tublisi ja asjatundlikke spetsialiste, keda ennast tuli aga koolitada omaaegsete nõukogude sõdurite ehitatud ja ammu kiivakiskunud õppehoones. Nüüd, 15. septembril võidi ometi korda rahuloluga öhata – ehitusteaduskonna õppeolud on nüüdisaegse ehituskvaliteedi ja koolitustingimustega lõpuks kooskõlas.

TTÜ ehitusteaduskonna õppehoones oli enne renoveerimist aastal 2004 umbes 6000 m² pinda, tänaseks on renoveeritud ja juurde ehitatud pinda kokku ligi 7500 m², maksma läks ehitus ligi 40 miljonit krooni Tehnikaülikooli ja teaduskonna omavahendeid. Õppehoones on tudengitele paarkümmend uuene-

nud, kaasaegse sisustuse ja esitlustehnikaga ning moodsate õppelaboriseadmetega auditooriumi, samuti arvutisaal. Lähimal ajal tuuakse Koplast uutesse ruumidesse üle ka ehitusmaterjalide teadus- ja katselabor.

Renoveeritud õppekorpuse avatseremoonial legendaarse sil-laehitaja akadeemik Ottomar Maddisoni nimelises auditooriumis meenutas ehitusteaduskonna dekaan Roode Liias seda, et veel paar aastat tagasi polnud üldse selge, mis suunas edasi minna, kas ehitada päris uus hoone või piirduda vaid sanitaarremondiga. Lõpuks valiti kuldne kesktee. Eriti kiitis ta uut ventilatsioonisüsteemi, mis tõi õppehoonesse ometi kord puhta õhu. Dekaan kinkis oma eelkäijatele, eksdekaanidele möödulindi, et nad saaksid soovi korral tehtud ehitustööd üle mõõta ja veenduda nende heas kvaliteedis. Viimasena sai meene ka teaduskonna eelmine dekaan prof Karl

Õiger, kes oli olnud ka renoveerimise algataja. Ta andis põgusa ülevaate kaks aastat kestnud projekteerimis- ja ehitustöödest ning nendega seotud kohati päris keerulistest probleemidest, mis leidsid õnnelikult rahuldava lahenduse. Ühtlasi juhtis ta tähelepanu sellele, et kui renoveerimisega oleks veel viivitatud, oleks kogu töö võinud materjalide ja ehitustöö hinnatõusu tõttu minna poole kallimaks. Oma kaalukas osa oli kuldse kesktee leidmisel muinsuskaitse nõuete ja teaduskonna soovide vahel ka arhitekt Peeter Perel koos oma kolleegidega. Tema gi sai avatseremoonial sõna. Ta tödes, et ülikoolihoonete arhitektuuri terviku säilitamise nimel tuli loobuda esialgsetest lennukaist ideedest väliskujunduses, kuid seda rohkem peaks tänapäevast lähenemist olema tunda just sisekujunduses. Avatseremoonia jätkus tutvumiskäigu-ga uuenenud õppehoonesse.

Aasta Vilistlane Tarmo Noop

Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu juhatus valis üheteistkümnendat korda TTÜ Aasta Vilistlast. Vilistlaskogu juhatus otsustas anda TTÜ Aasta Vilistlane 2006 aunimetuse AS A. Le Coq Tartu Õlletehas juhatajale Tarmo Noobile, kes on lõpetanud TTÜ majandusteaduskonna tööstuse planeerimise eriala 1991. aastal.

Vilistlaskogu juhatuse otsuse aluseks on 30.01.1996. vastu võetud TTÜ Aasta Vilistlaste aunimetuse statuut: "Vilistlaskogu juhatus valib Aasta Vilistlaste Tehnikaülikooli vilistlaste seast, kelle tegevus on oluliselt edendanud Eesti ühiskonda hariduse, teaduse, tehnika, majanduse või

kultuuri vallas või kellel on väljapaistvaid teeneid ülikooli ees ja kellele ei ole varem TTÜ Aasta Vilistlaste aunimetust omistatud. TTÜ Aasta Vilistlaste tiitel ja sellega kaasnev tänukiri antakse üle igal aastal 17. septembril TTÜ aastapäeva aktusel. Aasta Vilistlaste nimi kantakse TTÜ aadressile".

Tarmo Noop on edukas majandusjuht ning aktiivne ühiskonna- ja sporditegelane, kes on oluliselt edendanud Eesti majandust ja tal on märkimisväärne osa TTÜ arengus.

15. septembril Tallinna Tehnikaülikooli 88. aastapäevale pühendatud ülikooli nõukogu pidulikult andis Tarmo Noobile TTÜ aasta vilistlane 2006 tiitli üle

TTÜ Vilistlaskogu juhatus aseesimees Andres Keevallik.

Varasematel aastatel on tiitli pälvinud Tiit Vähi, Jaak Leimann, Toomas Sõmera, Toomas Luman, Jüri Mõis, Indrek Neivelt, Gunnar Okk, Toomas Annus, Väino Kaldoja ja Tiina Mõis.

Loe ...

• Pool sajandit Eesti majanduse hüvanguks: intervjuu elektrienergia ja jõuelektronika instituudi direktori prof Juhan Laugisega **Lk2**

• TTÜ Arengufond teatab: asutati Paul Kogermani stipendium **Lk3**

• Rahvusvaheline välisbalti arhiivide konverents **Lk3**

• Taotlege stipendiumeid **Lk4**

Avaveerg

Teadmis/teadusmahukusest

Ülikooli aastapäevaaktusel võttis seekordne põhiesineja matemaatika-loodusteaduskonna dekaan prof Margus Lopp jutuks selle, kas me ikka alati suudame piisavalt hinnata teaduse olulisust ülikooliõpetuses. Tema meelest teeb just teadus ühest koolist ülikooli.

Üsna kriitiline oli ta bibliomeetriliste võrdlussüsteemide suhtes. Võrrelda saavat siiski vaid ühe teadusharu raames, lähtudes kogu vastavas nn globaalses teaduskülas toimuvast – "siga ei saa hinnata kagu".

Arengukavast lähtuvalt käsitles ta TTÜ kui tehnika- ja tehnoloogiaülikooli seisundit. Oleme deklareerinud vajadust tõsta koolituse teadusmahukust. Bakalaureuseõppe puhul pole prof Lopi arvates täna veel põhjust kõnelda teaduspõhisest õppes, küll teadmispõhisest. Vastuvõetavate tudengite ebapiisav ettevalmistus, liig-ühike õppeaeg ja ka õppejõudude ressursi piiratus seda veel ei võimalda. Magistriõppes peaks teaduspõhisus olema juba valdav ning doktoriõppes vältimatu.

Ühtaegu küsis ta retooriliselt, kas me nõnda ei jää hiljaks. Teaduspõhine õpe peaks jõudma ka esmatasandile, ehkki valdavalt individuaalne õpe on kahtlemata kallim ja eeldaks märksa enamate teadustöötajate kaasamist.

Prof Lopile ei meeldinud ka see, et nn uusi teadusi kuulutatakse prioriteetseteks. Teaduste tasakaalustatud arengu tagab vaid uute ja vanade teaduste sünergism. Nagu ka teaduse rahastamisallikate paljususe ja poliitikavälisuse. Ülikooli autonoomia vajab igati tugevdamist, arendada tuleb ülikooli kui teaduskeskkonda. Vaid ülikooli kompetents suudab tagada teaduse tasakaalustatud arengu.

Need järeldused mõjusid igati asjakohastena Eesti ülikoolimaailma kasvava poliitilise angažeerituse taustal.

Mart Ummelas
Tegevtoimetaja

Uued doktorid

11. septembril kaitses elektri- ja jõe- ja juuelektronika instituudi doktorant Madis Lehtla doktoritööd "Microprocessor Control Systems of Light Rail Vehicle Traction Drives". Juhendaja prof Juhan Laugis. Oponendid Nikolai Iljinski, Dr.Sc, Professor Moskva Energeetikainstituut, Venemaa; Johannes Steinbrunn, Dr.-Ing., Dr.h.c., Professor Thammasati Ülikool, Tai; Tõnu Pukspuu, Ph.D, AS SystemTest juhatuse esimees, Eesti.

Ülikool & Ühiskond

Ülemaailmne tehnikaõpetajate sümposion

18.-21. septembril 2006 toimub Tallinna Tehnikaülikoolis IGIP, ASEE (American Society for Engineering Education), IEEE ES (The Institute of Electrical and Electronics Engineers Education Society) ning SEFI (Société Européenne pour la Formation des Ingénieurs, European Society for Engineering Education) ühine rahvusvaheline sümposion, mille motoks on "Inseneripedagoogika - globaalse arengu prioriteet. Inseneripedagoogika tuleviku nimel".

Vabariigi President Arnold Rüütel on palutud ürituse patrooni ja aukülasena sümposionist osa võtma. Avatseremoonial 18. septembril andis IGIPi president dr Federico Flückiger talle üle IGIPi *honoris causa* diplomi ja hõbemärgi. Samasuguse au osaliseks said TTÜ rektor Peep Sürje ja SEFI president prof dr Claudio Borri. IGIPi hõbemärgid anti Tallinnas üle esmakordselt.

Teadusettekandeid on retsensentide poolt välja valitud sümposionile 109, mis kantakse ette 12 tööühmas. Sümposionile oodati 250 osalejat 106 tehnikaülikoolist ja 37 riigist.

Sümposionil osaleb ka Austria professor dr Adolf Melezinek, IGIPi looja, kes on andnud suure isikliku panuse insenerpedagoogide koolituse alustamiseks Euroopas ja keda seob Tallinna Tehnikaülikooliga pikaajaline koostöö.

IGIPi koordineerib tehnikaõpetajate (insenerpedagoogide) ettevalmistust kõigi tasandite õppeasutustele, kus toimub tehniliste (insenerlike) ainete õpetamine. IGIP korraldab insenerpedagoogide koolitust ja annab välja rahvusvahelist insenerpedagoogilist kvalifikatsioonitunnistust ING-KVAED IGIP. Eestis on 25 selle tiitliga insenerpedagoogi, neist 22 töötab Tallinna Tehnikaülikoolis.

Rahvusvaheline Inseneripedagoogika Ühing moodustati 1972. aastal Klagenfurtis Austrias. IGIP on esindatud enam kui 75 riigis üle maailma. IGIPi peakorter asub Šveitsis, Mannos, kus töötab ka president Flückiger.

Eestis moodustati IGIPi Eesti Riiklik Seirekomitee aastal 1995. aastast 2003 valiti Balti regiooni (Leedu, Läti, Eesti, Soome) esindajaks IGIPi Rahvusvahelise Seirekomitees Eesti inseneripedagoogika keskuse juhataja Jüri Vanaveski.

Tallinna Tehnikaülikool on suutnud osalemisega IGIPi töös luua kontakte maailma tähtsaimate insenerihariduse organisatsioonidega, mis on avardanud tehnikaõpetajate ettevalmistamise eesmärke ja ühtlustanud nõudeid tehnika erialade õpetajate õppekavadele ja kvalifikatsioonile.

Vt ka www.igip.ee.

Pool sajandit Eesti majanduse hüvanguks

Intervjuu TTÜ elektri- ja juuelektronika instituudi direktori Juhan Laugisega

Mis erialast instituut 50 aastat tagasi alguse sai?

Eelkäijaks oli tööstuse elektrifitseerimise kateeder, mis loodi 1. septembril 1956 aadressil Kopli 101. Kümme aastat kandis kateeder seda nime, 1. septembril 1966 aga nimetati ümber elektri- ja juuelektronika kateedriks. Põhjuseks see, et elektri- ja juuelektronika tarbivad tänapäeval juba ligi 70% elektrienergiast. 1992. aastal tuli veel üks nimemuutus, sellest ajast kannab instituut oma praegust nime.

"Jõe- ja juuelektronika" viitab sünteesile traditsiooniliste elektri- ja

maksma üle 70 tuhande Saksa marga, siis on otstarbekas asendada ta robotiga.

Te vihjasite Saksa ettevõtja arvamusel. Kas mitte Teie instituudi suure edu aluseks pole just tihedad sidemed paljude maade kõrgkoolide ja ettevõtjatega?

Meie instituudi tegevuse üks tähtsamaid külgi on tõesti välis-tegevus, oleme oma üliõpilasi teadlikult suunanud õppima välisriikidesse ja praktikale välis-ettevõtetele. Arengukava järgi pidime aastaks 2010 saavutama taseme, et meie üliõpilas-

Kuidas selline koostöö üldse tekib, kes on olnud algatajaks? Lisaks trammiajamitele oleme tegelnud teistegi masinatega: Balti laevaremonditehases rekonstrueerisime sildkraana kaas-aegseks mehhanismiks, Masinatehases moderniseerisime sulatusahju elektrootide tõsteajami, praegu oleme seotud Elektri- ja juuelektronika ajamite ja automaatikasüsteemidega.

Siin peab huvi olema mõlema poolne. Kui meie vilistlane Peeter Maspanov oli TTTK juhatuses esimees, siis elektrikuna sai ta hästi aru elektri- ja juuelektronika moderni-

Elektri- ja juuelektronika instituudi juubelil osalenud külalised prof Valeri Vodovozov Peterburist (praegu külalisprofessor TTÜs), prof Nikolai Iljinski Moskvas koos abikaasaga, prof Johannes Steinbrunn Saksamaalt (TTÜ audoktor, praegu külalisprofessor Tais) koos instituudi direktori prof Juhan Laugisega.

mitte ja nüüdisaegse elektroonika vahel?

Kaasaegne elektri- ja juuelektronika ei koosne ainult elektrimootorist ja juhtimissüsteemist, sellesse kuulub ilmingimata ka elektrienergia muundur. Augusti lõpul toimus suur konverents Sloveenias Portorozis, kus toodi välja selline näitaja, et tänapäeval läbib kogu toodetud elektrienergiast 12% jõu pooljuhtmuundureid. Seepärast arvan, et meie instituudi nimetus on praegu igati asjakohane. Meie välispartnerid mõistavad sellest, missuguste probleemidega meie instituut tegeleb. Tänapäeval mõeldakse üha rohkem elektri säästlikule kasutamisele, eks juuelektronika nüüdisaegses kätkegi endas suuresti seda eesmärki?

Nii see on. Pole enam selline aeg, kui 50 kilovattine asünkroonmootor pani käima mingi elektrimasina - pumba või ventilaatori, mida pole vaja reguleerida. Kõik tänapäevased ökonoomilised ja ökoloogilised süsteemid vajavad reguleeritavat kiirust ja ajamit. Tänu pooljuhttehnoloogia arengule, sagedusmuunduritele saamegi reguleerimisefekti, võime asünkroonmasina kiirust suurtes piirides muuta. Perspektiivne ala on ka ju robotitehnika?

Eestis on veel siiani vähe võetud kasutusele robotitehnikat. Kaasaegsete autotehaste teevad nad palju operatsioone. Ka eesti tööstus peaks püüdma selle poole, et võimalikult rohkem kasutataks roboteid. Keegi Saksa firmajuht kinnitas mõne aja eest, et kui tema tööjõud läheb

test oleks 1-2 semestrit viibinud välisõppes või tööstuspraktikal vähemalt 5%. Tegelikult oleme selle direktiivnäitaja juba tänaseks täitnud, sest 6-7% tudengeist on olnud kas õppimas või praktikal välismaal.

Palju siis on teie instituudist läinud ühtekokku meie majandust ja teadust edendama?

Alates 1958. aasta lennust kuni 16. juunini 2006 oleme andnud välja 1779 diplomit, valdavalt inseneridiplomeid. Viimasel ajal on jaganud välja ka 136 bakalaureuse-, 4 magistri- ja 4 doktoridiplomit.

Tehnikaaladel on teadlaste kaadri noorenemine olnud tänases Eestis problemaatiline, aga teil on see õnnestunud, pealegi on doktoritööd seotud meie ühiskonna ja majanduse praktiliste vajadustega.

Viimastel aastatel on doktorikraadi kaitsnud Jüri Joller, Raik Jansikene, Argo Rosin, Dmitri Vinnikov, kõige viimane doktoritöö kaitsmine oli aga alles 11. septembril, kui komisjoni ees kaitses väitekirja teadur Madis Lehtla. Nimetatud meestest neli on teinud oma doktoritööd seoses Tallinna trammide tehniliste lahendustega. Siinkohal tahaksin esile tõsta seda, et Tallinna Tramm- ja Trollibussikoondis on seni üsna hästi suhtunud sellesse koostöösse. Me oleme moderniseerinud 28 trammipeaveoajami ja lisaks 9 trammil on meie instituudis valmistatud abitoitemuundurid. Põhiline eelis, mida see moderniseerimine annab, on 48% tarbitava elektrienergia kokkuhoid.

seerimise vajadusest. Tahaksin täna visata kivi praeguse Tallinna linnavalitsuse ja praeguse TTTK aadressil, kes on valinud taunitava poliitika. Sisse otetakse endise SDV *second-hand* tramme ja üritatakse panna neid siin liikvele. Vanaraua sissetoomine aga tuleks lõpetada ja mõelda sellele, kuidas Tallinnas saada liikuma igati kaasaegsed trammid.

Vaatame ka veidi tulevikku, kuidas läks teie instituudil tänavune üliõpilaste vastuvõtt?

Kenasti: 45 kohale saime 82 avaldust, mis näitab, et olukord on lootusrikas. Vesteldes noorte inimestega tundub, et nad hakkavad aru saama, et nn pehmete erialadega tänases Eestis enam kaugele ei jõua.

On vaja ka tehnilisi erialasid. Töökohtade puudust meie tudengeil pole. Iga nädal saan vähemalt mõne telefonikõne firmadest, kus otsitakse tööle noori spetsialiste. Veelgi rõõmustavam on see, et meie doktorantuuris on praegu 27 noormeest, kellest kõik küll ei tööta meie instituudis, paljud on ka tööl ettevõtetes. Tahaksin sellega seoses öelda kiidusõnu Harju Elektri AS kohta, mis igati soosib oma töötajate doktoritööd, meil on nendega laialdane koostöö.

Soovime järgmiseks poolsajandiks teie instituudile sama tarmukat tegevust!

Küsitles Mart Ummelas

* Osaliselt esitatud Vikerraadio saates Labor 17. septembril

T & A

Suur tunnustus TTÜ teadlasele

28. augustil Sõulis koos Ülemaailmse Meditsiinifüüsika ja Biomeditsiinitehnika Kongressiga toimunud Rahvusvahelise Meditsiini ja Bioloogia-insenerinduse Akadeemia (IAMBE) istungil valiti uus 8-liikmeline juhatus, kuhu kuulub ka TTÜ emeritprofessor Hiie Hinrikus. Ta valiti selle akadeemia liikmeks 2003. aastal ja on siiani seal ainus teadlane Baltimaadest. Olla valitud nii laia rahvusvahelise kandepinnaga akadeemia juhatusse on ülimalt kõrge tunnustus.

Akadeemia on osa IFMBE (Meditsiini- ja Bioloogia-insenerinduse Rahvusvaheline Föderatsioon, <http://www.ifmbe.org/index.html>). IFMBE kuulub 50 rahvuslikku ja 5 rahvusvahelist organisatsiooni kokku umbes 43 000 liikmega. Föderatsioon ühendab rahvusvahelist kogukonda, kes tegeleb füüsika ja insenerinduse teooria ja tehnika kasutamisega meditsiini- ja bioloogiateaduses ning rakendustes.

Akadeemia asutati 1997. aastal ja selle 25 asutajaliiget esitleti Ülemaailmsel Meditsiinifüüsika ja Biomeditsiinitehnika Kongressil Nizzas. Akadeemia järgib konservatiivset süsteemi ja valib ise uusi liikmeid. Momendil on akadeemias 57 tegev- ja 16 emeritliiget.

Akadeemia põhieesmärk on noorteadlaste kaasamine erialasse, nende arengu ja karjääri toetamine. Akadeemia annab ka oma panuse nii teaduse kui ka meditsiini- ja bioloogia-insenerinduse arengu analüüsil ja tulevikuvisionide kujundamisel.

Tarkvaratehnoloogiast Saaremaal

2.-8. juulini toimus Saaremaa Spa Hotellis Meri ühendkonverents matemaatilise tarkvaratehnoloogiast lühinimega MPC/AMAST 2006.

MPC ja AMAST on pika traditsiooniga konverentsiseeriad, mille kummagi temaatika on aja jooksul arenenud. Täna on mõlema teema valdkondadeks programmide semantika ja programmeerimise, programmide rafineerimine, programmiloogikad, verifitseerimine, mudelikontroll jne.

Sessioonidel valitses tõine meeleolu ja ettekanded arutati elavalt. Eriti toimus see MSFP ja MPC puhul, mis olid suhteliselt tugevalt fokuseeritud ja homogeense osavõtjaskonnaga.

Vabadel õhtutel nägid külalised ära suure osa Saaremaa sümbolitest. Kurssaare lossis tervitas teadlasi linna- ja Urve Tiidus. Ekskursioonil vaadati Kaali kraatrit, Karja kirikut ja päikeseloojumist peegelsildadesse merre Pangal. Seltskondliku programmi lõpetas väljasõit Muhusse, kus külalised uudistasid Koguva küla ning nautisid vahvat maaõhtusööki Vanatoa talus.

Kahjuks peab ütleva, et midagi läks ka valesti. Konverentsihotell Meri, mille müügiorganisatsioon veel mais kinnitas, kui tähtsad kliendid oleme, teatas 5 päeva enne konverentsi, et kõiki broneeritud kohti polevat. Konverentsi jäädud päevad tuligi kulutada majutusplaanide ümbermängimisele. Ka teeninduses näis hotelli juhtkond olevat inspireeritud põhimõtte "Võtame mõnuga".

Seda enam oleme eriti tänulikud kõigile organisatsioonidele ja üksikisikutele, kes pakkusid meile parimat Saaremaad!

Lähem info <http://cs.ioc.ee/~tarmo/mpc-amast06/>

Tarmo Uustalu
TTÜ Küberneetika Instituut, vanemteadur

Arengufond

Asutatakse Paul Kogermani nimeline doktoriõppe stipendium

Jäädvustamaks Tallinna Tehnikaülikooli rektori ja keemiaprofessori, Eesti tuntud riigi ja haridustegelase, põlevkivikeemia rajaja Paul Nikolai Kogermani (1891–1951) mälestust ja tema panust Eesti teadusse, haridusse ja ühiskonnaellu, asutatakse Tallinna Tehnikaülikooli Arengufondi juurde Paul Kogermani nimeline doktoriõppe stipendium. Stipendiumi asutamisel on toeks Paul Kogermani perekond, mõttekaaslased ja sõbrad.

2006. aasta stipendiumi suurus on 40 000 Eesti krooni ja välja antakse (vähemalt) üks stipendium. Stipendium on ette nähtud Tallinna Tehnikaülikooli matemaatika-loodusteaduskonna ja keemia- ja materjalitehnoloogia teaduskonna doktoriõppe edukamatele üliõpilastele.

Stipendiumi taotlemine ja määramine toimub avaliku konkursi korras. Konkursi kuulutatakse välja ajalehes *Mente et Manu*, TTÜ Arengufondi koduleheküljel ja ühes üleriigilise levikuga päevalehes vähemalt üks kuu enne taotluse esitamise viimast tähtaega 30. septembril 2006.

Stipendiumi taotlemiseks tuleb kirjutada avaldus ning esitada see TTÜ Arengufondi juhatusele koos nõutud lisadokumentidega pärast stipendiumi konkursi väljakuulutamist TTÜ Arengufondi poolt. Stipendiumi väljaandmise aluseks on Paul Kogermani nimelise stipendiumi statuut.

Kõik kes soovivad algatust toetada, saavad kanda toetusraha TTÜ Arengufondi kontodele Hansapanka 221011286139 või SEB Eesti Ühispanka 10052027905003 märgusõnaga "PAUL KOGERMAN"

Täiendav info ja küsimused: TTÜ Arengufondi juhataja Kerly Orulaid, arengufond@ttu.ee, tel. 620 3498, faks 620 2020.

SEB Eesti Ühispank avas septembri algul Tallinna Tehnikaülikooli juures jalgrattalaenu, kust saab tasuta ja usalduse alusel jalgrattaid sõiduks võtta. Kasutamiseks on saadaval 50 tõukeratast ja kümme tavalist jalgratast. Rattaid laenuatakse usalduse alusel ja selleks ei pea andma mingeid lisatagatise ega oma isikuandmeid. Kõik laenu-rattad on märgistatud rohelistele klepsudega, mis teevad need selgelt äratuntavaks.

Rääkida ühes arhiivide keeles

27. juunist 1. juulini 2006 toimus Tartus Eesti Kirjandusmuuseumis rahvusvaheline välisbalti arhiivide konverents ("International Conference of Baltic Archives Abroad"), mille korraldasid Eesti Kirjandusmuuseum, Rahvusarhiiv ja Karl Ristikivi Selts. Konverentsil osales 120 inimest 10 riigist: Ameerika Ühendriikidest, Austraaliast, Kanadast, Leedust, Lätist, Rootsist, Saksamaalt, Soomest, Venemaalt ja Eestist. Konverentsi peädid memorandumi vastuvõtmisega 30. juunil. Konverentsi avas Eesti Kirjandusmuuseumi direktor Janika Kronberg. Tervitussõnad ütles Rootsi Suursaadik Eestis Dag Hartelius. Konverentsi esimesel kolmel päeval kuulati ettekan-

deid, kokku seitsmel plenaaristungil. Esinejad tutvustasid välisbalti/eesti arhiivide kogusid, arhiivide tööjõu ja materjalide olukorda ning tulevikuplaane. Tartu Ülikooli arhiivinduse prof Aadu Must rõhutas oma ettekandes, et arvestatav osa eesti rahva ajalugu kajastavatest dokumentidest on hävimisohus, seda eriti Venemaal. Tiina Kirss (Toronto Ülikool/Tartu Instituudi Arhiiv), et tulevikus oleks võimalik rajada kasutajasõbralik andmebaas. Kuulajate hulgas viibis ka VEMU-idee autor Elmar Tampõld Kanadast. Huvitav oli kuulata Peterburi Eesti Seltsi esindaja Veronika Mahtina ja Krasnojarski Eesti Seltsi eestvedaja Vera Oinets-Nikolaeva ettekandeid. Nende esivanemad on Eestist pärit, suhelda sai nendega ka eesti keeles. Hea ülevaate Eesti Arhiivist Austraalias andis juhataja Maie Barrow. Ta tuletas meelde, et see on kõige vanem Eesti arhiiv välismaailmas, asutatud 1952. aastal. Igal päeval pärast ettekannete kuulamist sai osaleda ekskursioonidel Tartu arhiividesse ja muuseumidesse, vaadata näitusi ja filme (materjale Eesti Filmiarhiivist). 1. juulil, Tallinna-päeval külastati KUMUt, TLÜ Akadeemilist Raamatukogu ja Riigiarhiivi. 30. juunil oli ümarlaua arutluste päev. Algul jaguneti rahvusgruppidesse (Eesti, Läti ja Leedu), kus oli kõne all arhiivide ja kultuurivarade säilitamise tulevik. Rahvusgruppide ettepanekutest koostati ühine memorandum, mille võtsid vastu 49 institutsiooni esindajad kümnest riigist. Konverents Tartus lõppes meeleoluka piknikuga Raadi mõisa õuel. Kõigil päevadel oli räägitud ühes – "arhiivi keeles" (nii soovis konverentsi algul Kanada laste esindaja Andris Kesteris). Tänu sõnad korraldajatele, sest "konverents ei olnud hästi organiseeritud, see oli väga hästi organiseeritud" (nagu üks esindaja Venemaalt toonitas) ja kohtumise ni uuel konverentsil 2009. aastal.

Välisbalti arhiivide konverentsil osalenud ühispidil

ja perekonnakogud kahes suuremas Toronto eestlaste arhiivis (Eesti Keskarhiiv Kanadas ja Tartu Instituudi Arhiiv), et tulevikus oleks võimalik rajada kasutajasõbralik andmebaas. Kuulajate hulgas viibis ka VEMU-idee autor Elmar Tampõld Kanadast. Huvitav oli kuulata Peterburi Eesti Seltsi esindaja Veronika Mahtina ja Krasnojarski Eesti Seltsi eestvedaja Vera Oinets-Nikolaeva ettekandeid. Nende esivanemad on Eestist pärit, suhelda sai nendega ka eesti keeles. Hea ülevaate Eesti Arhiivist Austraalias andis juhataja Maie Barrow. Ta tuletas meelde, et see on kõige vanem Eesti arhiiv välismaailmas, asutatud 1952. aastal. Igal päeval pärast ettekannete kuulamist sai osaleda ekskursioonidel Tartu arhiividesse ja muuseumidesse, vaadata näitusi ja filme (materjale Eesti Filmiarhiivist). 1. juulil, Tallinna-päeval külastati KUMUt, TLÜ Akadeemilist Raamatukogu ja Riigiarhiivi. 30. juunil oli ümarlaua arutluste päev. Algul jaguneti rahvusgruppidesse (Eesti, Läti ja Leedu), kus oli kõne all arhiivide ja kultuurivarade säilitamise tulevik. Rahvusgruppide ettepanekutest koostati ühine memorandum, mille võtsid vastu 49 institutsiooni esindajad kümnest riigist. Konverents Tartus lõppes meeleoluka piknikuga Raadi mõisa õuel. Kõigil päevadel oli räägitud ühes – "arhiivi keeles" (nii soovis konverentsi algul Kanada laste esindaja Andris Kesteris). Tänu sõnad korraldajatele, sest "konverents ei olnud hästi organiseeritud, see oli väga hästi organiseeritud" (nagu üks esindaja Venemaalt toonitas) ja kohtumise ni uuel konverentsil 2009. aastal.

Konverentsil osalenu
Milvi Vahtra
TTÜ Raamatukogu

Vahur Mägi - väsimatu popularisaator

Hea kolleeg, kultuuriloo doktor Vahur Mägi sai äsja 70aastaseks. 4. septembril esitleti TTÜ fuajees temale pühendatud näitust, sealt pärineb ka juubilarisikupärast esinemismaneeri hästi iseloomustav foto. Vahur on olnud aastakümneid järjekindlalt ja põhjalikult, kuid samas üsnä üksildane eesti tehnikateaduste ajaloo uurija. Selle

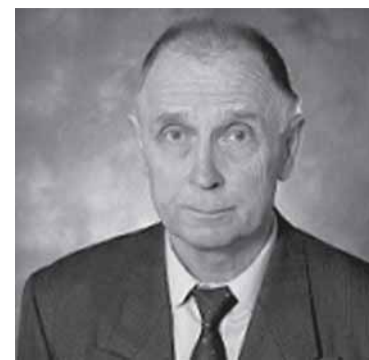
kõrval on ta suutnud säilitada tänases teadusmaailmas veelgi haruldasema omaduse – tuua oma suuri teadmisi põnevalt ja haaravalt kuulajateni. Mitme aastakümne jooksul on ta Eesti Raadios teinud üle 500 teadussaate, eelmisel hooajal tõi aga tänasesse raadioeetrisse "Labori" saates väga huvipakkuva ülevaate

te eesti tehnikaloo algusaegadest. Mäletame veel paari aasta tagust vestlussarja "Õhtud professoriga" Estonia Talveaias, mille moderaatorina Vahur kui kogunud saatejuht veenvalt toimis ja mis videokassetil on jäädvustatud ka tulevaste põlvete tarvis. Rääkimata ülikooli aastaraamatu koostamisest uue iseiseisvuse aastate jooksul, mille värskeimgi väljaanne "Aastaraamat 2005" on juba lugemisküps, ja teistest tema publikatsioonidest. Lisaks sellele on Vahur olnud kirglik rännumees, kes oma silmaga üle vaadanud pool maailma, rääkimata osalemisest kümnetel rahvusvahelistel ja kodumaistel teadusajaloo konverentsidel ja sümposioonidel. Soovime Vahurile jätkuvat tarmukust ja leidlikkust teaduse ja tehnika ajaloo ning saavutuste populariseerimisel, sest just tema tegevus võimaldab meil kõigil väärihinnata meie rahvusliku teaduse saavutusi Eesti ühiskonna arengus.

M&M toimetis

Juubilar

Akadeemik Ülo Lille 75

Ülo Lille on sündinud 16. septembril 1931 Pärnumaal talupidajate peres. 1955 lõpetas ta Tallinna Tehnikaülikooli keemia-mäeteaduskonna, oli aastatel 1957–1959 tehnikaülikooli aspirantuuris ja asus vanemteadurina tööle vastloodud Põlevkivi Instituuti Kohtla-Järvel. 1960 kaitses Ülo Lille kandidaadiväitekirja põlevkivi pürolüüsi alal. Tema juhtimisel võeti kasutusele spektraalmeetodid põlevkiviõli koostise ja geneesi uurimisel. 1973 kaitses Ülo Lille keemiadoktori väitekirja alküülresortsinide alal. Alates 1975. aastast on ta töötanud Eesti Teaduste Akadeemia (TTÜ) keemiasstituudis algul laboratooriumi, hiljem osakonnajuhatajana ja kuni tänaseni vanemteadurina. 1992. aastast alates oli Ülo Lille ka orgaanilise keemia professori ametikohal Tallinna Tehnikaülikoolis ning alates 1997. aastast on ta TTÜ emeriitprofessor. Ülo Lille juhtimisel on viljelatud bioaktiivsete ainete – prostaglandiinide – keemiat. Tänu uurimisobjekti aktuaalsusele kujunes koostöö paljude meditsiinilaste uurimiskeskustega Eestis ja tollases NSV Liidus. Instituudi katsetehases rajati prostaglandiinide tootmine nii biokeemilise kui ka täiskeemilise sünteesi teel. 1983 valiti Ülo Lille Eesti Teaduste Akadeemia akadeemikuks. Tööd prostaglandiinide keemia, tehnoloogia ja rakenduste alal hinnati 1987. aastal riikliku teaduspreemiaga. Ülo Lille juhendamisel on kaitsitud 11 kandidaadiväitekirja. Koos kolleegidega on ta olnud enam kui 150 refereeritava teadusajakirjades avaldatud artikli autor. Alates 1993. aastast on Ülo Lille ajakirja "Eesti Teaduste Akadeemia Toimetised. Keemia" toimetuskolleegiumi esimees. 2001. aastal autasustati akadeemik Lillet Valgetähe V klassi teenetemärgiga.

Partnerlusüritus

25.-27. oktoobril toimub IST Bonus projekti raames Barcelonas nn partnerlusvahendusüritus, mille eesmärk on aidata organisatsioonidel, kes soovivad osaleda üle-euroopalistes teadus- ja arendustegevuse projektides e-äri ja e-töö valdkonnas, leida selleks kogunud partnereid. Üritus toimub konverentsi eChallenges ruumides ning sellele osalevad innovatiivsed ettevõtted ja teadusasutused kõigist Euroopa Liidu riikidest. Üritus on tasuta, samuti pakutakse võimalust reisikulude kompenseerimiseks **kuni 50% ulatuses** ning soodustingimustel eChallenges konverentsipileti saamist.

Lisainfo:

tuuli@hillandknowlton.ee, 6800491,
www.ist-bonus.net/barcelona

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht Mente et Manu

Ilmub aastast 1949

19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214)
Tel 620 3615, faks 620 3591
E-mail: ajaleht@ttu.ee
<http://www.ttu.ee/ajaleht>

Vastutav väljaandja Tiit Sinissaar
Tegevtoimetaja Mart Ummelas
Infotoimetaja Kersti Vähi
Keeletoimetaja Helgi Arumaa
Makett ja küljendus Liivi Pettai
Fotod TTÜ
Trükikoda SpinPress

MTÜ Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu kuulutas välja konkursi alljärgnevaile 2006. aasta stipendiumidele:

Peeter Riida nimeline stipendium à 17 000 krooni, mis on ette nähtud ühele Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna bakalaureuseõppe edukale üliõpilasele, kes õpib majandusteaduskonna rahvamajanduse, rahvusvahelise ärikorralduse ja ärianduse erialal, ning ühele TTÜ majandusteaduskonna magistriõppe edukale üliõpilasele, kes õpib majandusteaduskonna rahvamajanduse, ärikorralduse ning ärianduse ja arvestuse erialal.

Vilistlaskogu üliõpilasstipendium à 10 000 krooni, mis on ette nähtud kahele Tallinna Tehnikaülikooli bakalaureuseõppe kolmanda või neljanda aasta üliõpilasele ja inseneriõppe kolmanda, neljanda ning viienda aasta üliõpilasele, kellel on silmapaistvad õppetulemused ja aktiivne eluhoiak.

Tutvu tingimustega:

<http://www.vilistlaskogu.ttu.ee>.

Stipendiumitaotluste esitamise tähtaeg on 30. september 2006.

Stipendiumitaotlusi võetakse vastu tööpäeval kell 9.00–16.30. VII korpus, energeetikamaja, ruum 608.

E-post: vilistlaskogu@ttu.ee

Telefon: 620 34 98

HANSAPANGA HARIDUSSTIPENDIUMID

Hansapank, soovides kaasa aidata heade õppetulemustega ja aktiivse eluhoiakuga üliõpilaste ülikooliõpingutele, asutab haridusstipendiumi Eesti ülikoolides õppivatele bakalaureuseõppe üliõpilastele. Hansapanga stipendium määratakse kümnele bakalaureuseõppe üliõpilasele üheks õppeaastaks. Ühe stipendiumi suurus on 20 000 krooni. Hansapanga stipendiumile saab kandideerida silmapaistvate õppetulemustega (kaalutud keskmine üle 4,0) bakalaureuseõppe üliõpilane, kellel on täidetud õppemaht vähemalt 40AP. Hinnatakse ka aktiivset eluhoiakut ja osalemist üliõpilaselu edendamisel ning ülikoolivälises ühiskondlikus tegevuses.

Hansapanga stipendiumi taotlemiseks tuleb üliõpilasel esitada sihtasutusele Eesti Rahvuskultuuri Fond 16. oktoobriks:

- sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond rahalise toetuse taotlemise ankeet;
- isiklik avaldus ja põhjendus stipendiumi saamiseks;
- curriculum vitae;
- väljavõte õppetulemustest;
- tõend, mis tõendab Teie õppimist vastavas õppeasutuses
- juhendava õppejõu soovitus

Hansapanga haridusstipendiumile laekunud taotlused esitatakse läbivaatamiseks Hansapanga stipendiumikomisjonile.

Konkursi tulemused selguvad 13. novembriks 2006.

Stipendiumid makstakse välja pärast stipendiumi saaja ja sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond vahelise lepingu sõlmimist.

Jagamise info ja taotluse ankeetid leiata sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond koduleheküljel www.erkf.ee

AS Linnaehituse stipendiaadid

Soovides kaasa aidata ehitaja kutse populariseerimisele, asutas AS Linnaehitus 2005. aastal stipendiumi ehituse eriala üliõpilaste õpingute ja arengu toetamiseks. Algavaks õppeaastaks määrati stipendium heade õppetulemuste eest koos kõrge praktikahinnanguga Tallinna Tehnikaülikoolist kahele tööstus- ja tsiviilehituse eriala üliõpilasele: **Taavo Säärtsale** (IV õppeaasta) ja **Tanel Sõrmusele** (III õppeaasta).

AS Linnaehituse stipendiumi suurus on õppeaastas 27 000 krooni ehk igakuiselt septembrist maini 3000 krooni. Linnaehituse stipendiumi võivad taotleda ehituserialade üliõpilased Eesti Maaülikoolist, Tallinna Tehnikakõrgkoolist ja Tallinna Tehnikaülikoolist. Vastav taotlus tuleb esitada Tartu Kultuurkapitalile (Raekoja plats 8, Tartu) 1. aprilliks 2007. a.

Ülle Koppel
Tartu Kultuurkapital

ESSEKONKURSS ÜLIÕPILASTELE

Tiina Tammani fond

Asutatud 2003. aastal Tiina Tammani poolt eesmärgiga toetada üliõpilasi ja gümnaasiumiastmel õppivaid noori, kel on loomulikku annet ärksaks ja iseseisvaks mõtletegevuseks ning soovi ja tahtmist seda arendada.

Tiina Tammani Fondist antakse sel aastal välja kolm stipendiumi, sh. stipendium üliõpilaste toetamiseks.

Stipendium üliõpilaste toetamiseks

Stipendiumi eesmärgiks on toetada õppivaid noori, kel on loomulikku annet ärksaks ja iseseisvaks mõtletegevuseks ning tahtmist seda annet arendada. Et taolisi noori leida, toimub esseekonkurss tudengite seas üle Eesti. Konkursil osalemiseks tuleb sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond kontorisse 16. oktoobriks toimetada eestikeelne esse paberil väljatrükituna (arvutipikkusega kuni 3 lk. 1,5 reavahega, kasutades Times New Roman 12) koos sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond kodulehel leiduva ankeediga. Iga osaleja võib valida sobiva teema etteantute seast. Parimate töde autoritele määrab halduskogu stipendiumi õpingute jätkamiseks.

2006.a. esseeteemad on:

1. Millisest riigist peaks Eesti võtma eeskuju?
2. Minu eeskuju Eesti avalikus elus.
3. Miks on eestlasel vaja tunda ja aru saada Venemaast?
4. Millest kirjutaks mulle kuuluv päevaleht?
5. Väliseestlaste roll Eesti elus.

Halduskogu toetab võitnud tööde avaldamist. Autori jaoks säilib sealjuures autoriõigus. Halduskogu on 4-liikmeline: Allan Alaküla, Indrek Oro, Anto Raukas, Tiina Tamman.

Info ja taotluse ankeetid leiata sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond koduleheküljel www.erkf.ee

Esseede ja ankeetide vastuvõtt lõpeb esmaspäeval, 16. oktoobril 2005 kell 16.00

Selleks ajaks peavad sihtasutuse büroos kohal olema ka posti teel saadetud taotlused. Faxis saadetud ja hilinevad või ilma ankeedita esitatud esseed jävad sisulise läbivaatamiseta.

Informatsioon tulemuste kohta avaldatakse ajakirjanduses ja ERKFi koduleheküljel ning toetuse saajale saadetakse vastav kirjalik teade.

Esseed ja ankeetid esitada sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond aadressil:

A. Weizenbergi 20A-13 (III korrus), 10150 Tallinn

Telefon 601 3428

© 2006 KPMG Baltics AS, an Estonian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved.

MTÜ Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu kuulutas välja 2006. aasta Peeter Riida nimelise stipendiumi konkursi

Peeter Riida
stipendium 2006

Stipendium on ette nähtud:

- TTÜ majandusteaduskonna rahvamajanduse, rahvusvahelise ärikorralduse ja ärianduse eriala bakalaureuseõppe ühele edukale üliõpilasele.
- TTÜ majandusteaduskonna rahvamajanduse, ärikorralduse ning ärianduse ja arvestuse eriala magistriõppe ühele edukale üliõpilasele.

Ühe stipendiumi suurus on **17 000 krooni** ja see määratakse üheks õppeaastaks.

Stipendiumi taotluste esitamise tähtaeg on **30. september 2006**.

Lisainfo tingimuste kohta: www.vilistlaskogu.ttu.ee

Tel: 6 203 498

E-post: vilistlaskogu@ttu.ee

Stipendiumitaotlusi võetakse vastu tööpäeval kell 9.00–16.30 VII korpuse energeetikamaja ruumis 608.

Sihtasutus Tallinna Tehnikaülikooli Arengufond kuulutas välja 2006. aasta sügiseste stipendiumide konkursi.

Eesmärgiks on aidata kaasa üliõpilaste õppimismotivatsioonile ja akadeemilise personali järelkasvule Tallinna Tehnikaülikoolis.

Välja antakse:

- Professor Heinrich Lauu nimeline stipendium suuruses 100 000 krooni, mis on ette nähtud noorele ehituse eriala doktorikraadiga õppejõule.

- Akadeemik Boris Tamme nimeline stipendium suuruses 100 000 krooni, mis on ette nähtud noorele infotehnoloogia või süsteemitehnika eriala doktorikraadiga õppejõule.

- Bakalaureuseõppe stipendiumid à 15 000 krooni

Toomas Lumani stipendium

Allando Trailways stipendium

BLRT Grupp stipendium

Eesti Ehitus stipendium

Eesti Põlevkivi stipendium

Elion Ettevõtted stipendium

EMT stipendium

Enerpoint Saare stipendium

Ericsson Eesti stipendium

Hansapank stipendium (à 20 000 krooni)

Harju Elekter stipendium

Lennuliiklusteeninduse stipendium

Saku Õlletehas stipendium

Viru Keemia Grupp stipendium

- Magistriõppe stipendiumid à 25 000 krooni

Toomas Lumani stipendium

Toomas Tiikma nimeline stipendium

BLRT Grupp stipendium

EE Grupp stipendium

Eesti Energia stipendium

Eesti Põlevkivi stipendium

Eesti Raudtee stipendium

Elion Ettevõtted stipendium

Ericsson Eesti stipendium

Harju Elekter stipendium

Itella stipendium

Lennuliiklusteeninduse stipendium

Merko Ehitus stipendium

Silberauto stipendium

Tallinna Sadam stipendium

Teede REV-2 stipendium

- Doktorioõppe stipendiumid à 40 000 krooni

Olaf Hermani stipendium

Mati Jostovi nimeline stipendium

Paul Kogermani nimeline stipendium

Toomas Tiikma nimeline stipendium

Eesti Energia stipendium

Eesti Raudtee stipendium

ES Sadolin stipendium

Narva Elektri jaamad stipendium

Tallinna Sadam stipendium

Tallinna Vesi stipendium

- Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides stipendium, suuruses 15 000 krooni, mis on ette nähtud ühele Tallinna Tehnikaülikooli üliõpilasele.

Tutvu tingimustega: <http://www.ttu.ee/arengufond>

Stipendiumitaotluste esitamise tähtaeg on 30. september 2006.

Stipendiumitaotlusi võetakse vastu tööpäeval kell 9.00–16.30. VII korpuse, energeetikamaja, ruumis 608.

Lisainformatsioon: E-post: arengufond@ttu.ee, telefon 620 3498